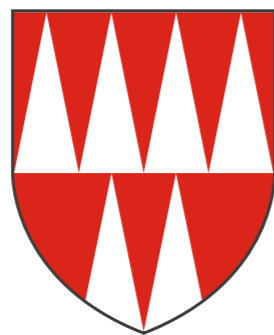

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉHO

2021

ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2021

Úvodem	7
Základní údaje o organizaci	9
Profil arcidiecéze	10
Struktura arcibiskupství	13
Společné dílo oživuje a zve	14
Kronika roku 2021	22
Pastorace	65
Charitní činnost	76
Kultura a památky	80
Hospodaření	84
Poděkování	88

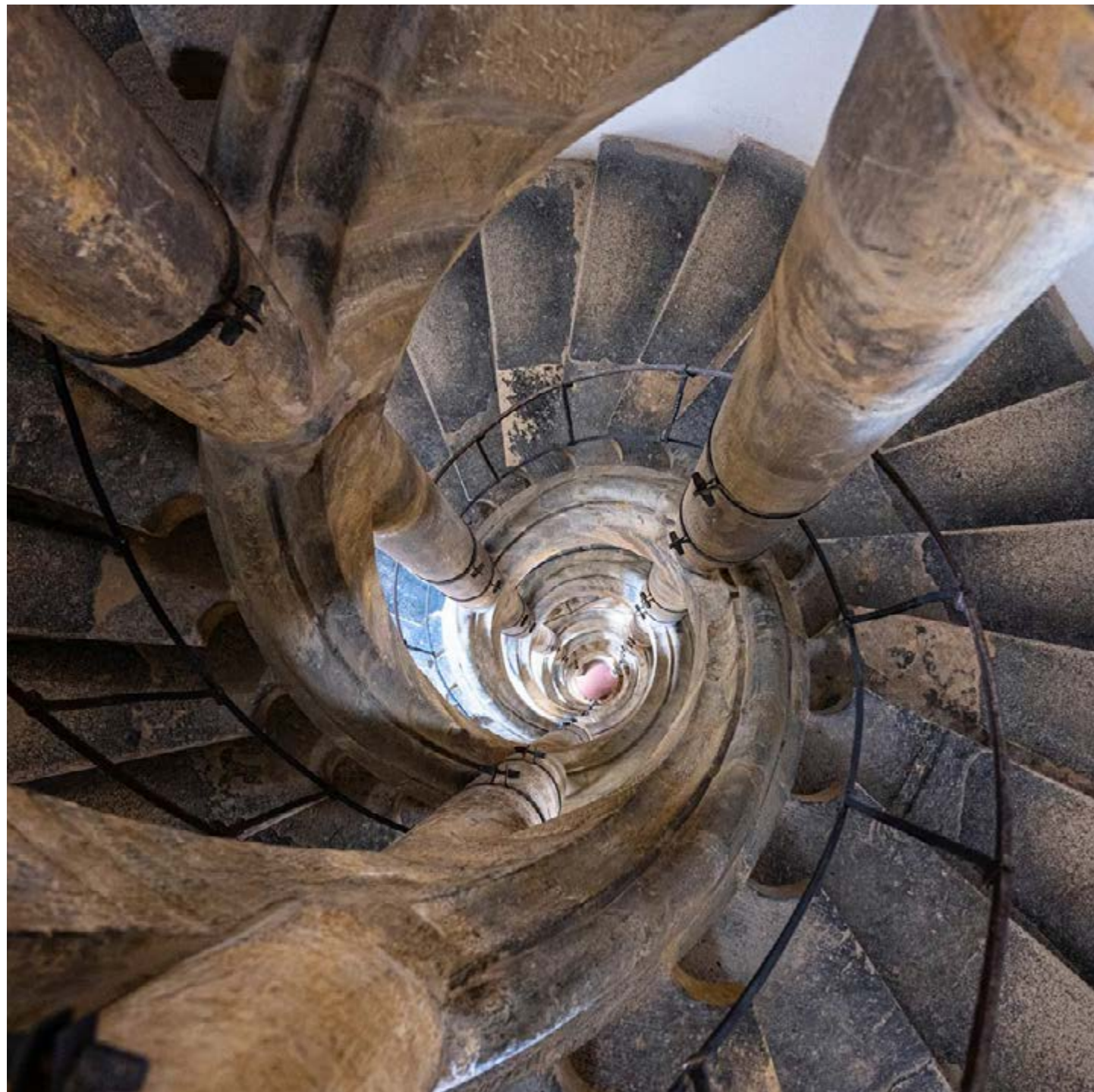

Milí čtenáři,

tento úvod píši v druhé polovině května roku 2022, kdy bylo 13. 5. zveřejněno mé jmenování arcibiskupem pražským a já toho dne přestal být arcibiskupem olomouckým. Od toho dne jsem administrátorem diecéze do doby, než převezmu novou diecézi. To mění můj pohled na uzavřený rok 2021 a jako ten, který se loučí, chci především poděkovat Bohu za to, že mi před 30 lety svěřil službu věřícím olomoucké arcidiecéze. Stejně tak děkuji všem, kteří nejen v minulém roce se mnou spolupracovali na budování místní církve.

Nejsme dokonalí. Jistě jsme mohli dělat méně chyb a být ještě horlivější, ale při pohledu zpět vidím, že se podařilo mnohé, a k vděčnosti přidávám přání, aby ve vás stále rostla radost z Boha, který dělá veliké věci skrze ty, kteří se mu dají k dispozici.

+ *Jan Graubner*
administrátor
arcidiecéze olomoucké

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI

Kontakt

Arcibiskupství olomoucké

Wurmova 562/9

pošt. schr. 193

779 00 Olomouc

tel.: 587 405 411

ID datové schránky: hrthnsr

e-mail: ado@ado.cz

web: www.ado.cz

IČO: 00445151

č. účtu: 377688503 / 0300 (ČSOB Olomouc)

Statutární orgány

Mons. **Jan Graubner**, arcibiskup

Mons. **Antonín Basler**, pomocný biskup, generální vikář a kancléř

Mons. **Josef Nuzík**, pomocný biskup a generální vikář

Další představitelé

P. Mgr. **Petr Bulvas**, biskupský delegát pro pastorační

P. Mgr. **Jiří Kupka**, biskupský delegát pro péči o kněžská povolání a o ministranty

P. ThLic. **Pavel Stuška**, PhD., biskupský delegát pro trvalé jáhny

Mons. Mgr. **Vojtěch Šíma**, biskupský delegát pro stálou formaci kněží

Mons. Mgr. **Josef Šich**, biskupský delegát pro stálou formaci zasvěcených panen

Mons. **Bohumír Vitásek**, biskupský delegát pro pastorační nemocných

STRUKTURA ARCIBISKUPSTVÍ

Arcibiskup olomoucký

Arcibiskupská kurie

- generální vikáři: odpovědný za oblast ekonomickou a personální; odpovědný za administrativu a pastorační (ekumenismus, katechumenát, vězně a řehole)
- biskupští delegáti: pro pastorační (církvní školy, katecheze, mládež a rodiny); pro péči o kněžská povolání; pro péči o ministranty; pro trvalé jáhny; pro stálou formaci kněží; pro stálou formaci zasvěcených panen; pro pastorační nemocných

Interdiecézní soud

ODBORY ARCIBISKUPSKÉ KURIE

Úsek kancléře: kancléřství; právní odbor; osobní oddělení; evidence; archiv; centrum pro kulturu (turistické centrum, knihovna)

Ekonomický úsek: ekonomický odbor; odbor majetkové správy (oddělení technické správy, investiční a stavební oddělení, oddělení památkové péče, projektový manažer, architekt, organolog, kampanolog); odbor informačních technologií

Pastorační úsek: centra pro rodinu, pro mládež, pro školy, pro katechety, pro pastorační nemocných; terapeutická poradna

RADY A KOMISE OLOMOUCKÉHO ARCIBISKUPA

Kněžská rada

Sbor poradců

Ekonomická rada

Pastorační rada

Liturgická komise

(subkomise pro sakrální umění
a pro liturgickou hudbu)

Etická komise

PROFIL ARCIDIECÉZE

Arcidiecéze olomoucká se rozkládá na území celého Zlínského kraje a částí krajů Olomouckého (okresy Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk), Jihomoravského (severovýchod okresů Blansko, Vyškov a Hodonín) a Pardubického (východní části okresů Ústí nad Orlicí a Svitavy).

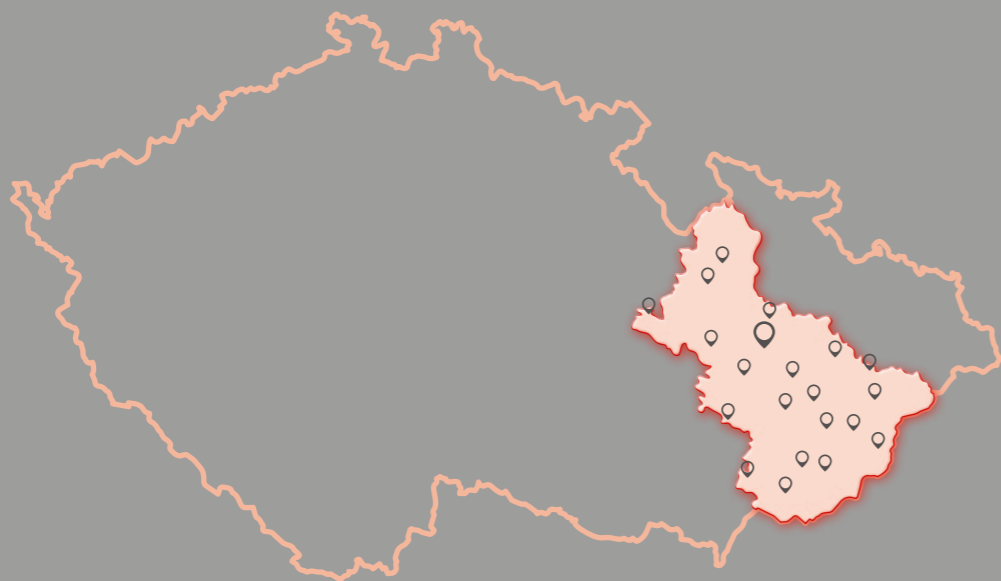
Celková rozloha arcidiecéze činí 10 018 km² a na tomto území žije celkem 1 359 847 obyvatel, z nichž se asi 568 000 (cca 41 %) hlásí ke katolické církvi.

V roce 2021 tvořilo olomouckou arcidiecézi 418 farností členěných do 21 děkanátů a také 2 duchovní správy (Svatý Hostýn a velehradský Stojanov). Ve 190 farnostech duchovní přímo sídlil, zbývajících 228 farností bylo spravováno excurrento, tedy duchovním dojíždějícím odjinud. Sídla děkanátů: Holešov, Hranice, Konice, Kroměříž, Kyjov, Olomouc, Prostějov, Přerov, Svitavy, Šternberk, Šumperk, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vizovice, Vsetín, Vyškov, Zábřeh a Zlín.

K arcidiecézi olomoucké v roce 2021 přináleželo 223 kněží, z nichž 209 působil v aktivní službě. Celkem 205 kněží sídlilo na území arcidiecéze, 6 působil v jiných diecézích na území ČR a 8 v zahraničí. Na území arcidiecéze vedle toho působil 21 kněží jiných diecézí. S duchovní správou dále vypomáhalo 85 řeholních kněží, 4 jáhni – kandidáti kněžství a 39 trvalých jáhnů.

V Teologickém konviktu, který je přípravným ročníkem před zahájením kněžské formace, studovali za olomouckou arcidiecézi 4 kandidáti, v Arcibiskupském kněžském semináři se na kněžské působení připravovalo 11 seminaristů.

V arcidiecézi působil celkem 31 řeholních řádů a institutů: 16 mužských a 15 ženských.

SPOLEČNÉ DÍLO OŽIVUJE A ZVE

Z nevyužité zahrady vznikl prostor k setkávání přes hranice víry, z rozpadající se budovy zázemí pro místní i poutníky, někde si chátrající dům rovnou koupili a opravují ho pro „svou“ školu a jinde zase hledají cesty, jak z požadavku předkřestní přípravy udělat užitečnou pomůcku k posílení rodinných vztahů. Následující čtyři příběhy ukazují, že společné úsilí na konkrétním projektu dokáže nejen stmelovat ty, kdo se do něj pustí, ale často slouží i jako ta nejlepší pozvánka pro spoustu dalších, aby přišli, podívali se – a třeba i zůstali.

FARNÍKY SPOJUJE ZPĚV I BRIGÁDY

Ubývající počet zpěváků vyřešili věřící ve Štípkě založením rodinné scholy. Vzniklé společenství se pak zasloužilo také o vznik zázemí pro farníky a poutníky.

„Když jsme byli malí my, starali se o nás tehdejší dospívající. V době, kdy naše děti dorostly do školního věku, se ale o ně neměl kdo postarat. Proto jsme se ke zpívání vrátili a se svými malými dětmi vytvořili rodinnou scholu,“ vypráví štípská farnice Hana Puype. Se svými vrstevníky tak nejen překlenuli generační mezeru, ale z jejich dětí mezitím vyrostla samostatná schola mládeže, která do svých řad přijímá dnešní čerstvé školáky.

Své stopy ovšem živé společenství zdejší farnosti otisklo také ještě viditelnějším způsobem, při vzniku poutního centra a prostorů pro farníky. Využili k tomu bývalou hospodářskou budovu i její okolí a během tří let tu šedesátka brigádníků odpracovala na deset tisíc hodin. „I brigády nás spojují, každý z nás díky nim poznal spoustu nových přátel z farnosti i odjinud. Je to skvělé doplnění farního společenství, ve kterém se může každý realizovat,“ říká Tomáš Bobál z farního týmu.

Dnes tak Štípa nabízí vnější i vnitřní prostory pro farníky, poutníky i místní. „Během budování se zázraky děly každý týden a díky vytvořenému společenství jsme často měli dojem, že se naše aktivity dál rozšiřují,“ shrnuje za všechny Lubomír Hnilica a dodává: „Jsme rádi i za to, že se do díla zapojily celé rodiny s dětmi, které díky tomu mají k výsledku docela jiný vztah než k nějakému anonymnímu hřišti. A přejeme si, aby tato zkušenost a vzniklé společenství podpořily život ve farnosti a udržely u nás živou a radostnou víru.“

ZA CÍRKEVNÍ ŠKOLU RUČÍ I VLASTNÍM MAJETKEM

Rodiny s dětmi, mládež, absolventy zdejší církevní školy i podnikatele dala dohromady valašskomeziříčská farnost ve snaze zajistit pro vzdělávací instituci novou budovu.

Rostoucímu počtu žáků církevní základní školy, která tu funguje od roku 1994, se farnost rozhodla vyjít vstříc koupí bývalého učiliště v centru města – staré a opotřebované budovy s velkými náklady na rekonstrukci. „Našla se ovšem skupina zapálených, obětavých a odhodlaných rodičů, kteří neváhají bojovat a postupně ji rekonstruovat,“ říká ředitel školy Hynek Mikušek.

Spolek „Šance pro naše děti“ tak nyní organizuje celou opravu: jeho členové zvou veřejnost k brigádám, jednají s úřady a institucemi a také zabezpečují financování. Jdou ale ještě dál. „Jednotliví lidé také ručí vlastním majetkem k zajištění úvěru

v bance," říká jeden z iniciátorů celého snažení Ladislav Denk a doplňuje, že k zabezpečení kontinuity na další desítky let dopředu spolek také do celého díla vtažuje mladé lidi z farnosti, především absolventy školy.

Záměr poskytnout „své“ škole lepší zázemí podporuje také mnoho dalších lidí ze zdejší farnosti i z okolí: ať už fyzickou pomocí, anebo finančně a modlitbou. „Jsem moc ráda, že tady církevní základní školu máme," říká čtyřnásobná maminka Pavlína Baričiaková, jejíž dvě děti na školu chodí a další dvě ji už ukončily. Pokračuje pak:

„Většinu školáků známe z kostela, ale ani když je někdo nevěřící, nedělají se tu rozdíly kvůli víře, jak jsem to třeba i já zažila za komunismu. Snažím se proto podporovat všechno, co se školou souvisí," dodává.

PŘÍPRAVA NA KŘEST JAKO POSÍLENÍ PARTNERSTVÍ

Zapojení rodinného centra do přípravy na křest vede ve valašskoklobouckém děkanátu k většímu zájmu nesezdaných párů o přijetí manželství.

„Zavedli jsme nový pastorační program, přípravu nesezdaných párů ke

křtu jejich dětí. Vycházíme přitom z dřívější praxe, kdy někteří kněží dali těmto pářům podmínku projít nejdřív přípravou na manželství v našem centru pro rodinu a někteří z nich následně požádali o církevní sňatek," popisuje vedoucí děkanátního rodinného centra Marie Vaňková.

Témata a metodiku přizpůsobili z přípravy snoubenců na manželství. V prvním setkání se tak mluví o zásadním vlivu funkční rodiny na vývoj dětí. „Vycházíme z toho, jak na celý život ovlivnily naše původní rodiny nás – jaké si neseme hodnoty, na základě jaké víry v co nebo v koho vlastně chceme dítě pokřtít," popisuje Vaňková a dodává: „Druhé setkání pak věnujeme budování a udržování dobrého a dlouhodobého vztahu. Mluvíme o vzájemném naplňování potřeb, o dobré komunikaci nebo o tom, jak řešit konflikty a jak předcházet krizím.“

Podstatné je podle ní nejen zapojení zkušeného lektorského páru, ale také jejich přístup. „Vždy se snažíme, aby setkání probíhalo v duchu přijetí a pohostinnosti, aby se rodiče uvolnili a spadlo z nich napětí. Navázat přátelský vztah je jeden z nejdůležitějších předpokladů, aby setkání bylo otevřené a upřímné," zdůrazňuje

vedoucí rodinného centra a dodává: „Rodiče oceňují, že je příprava nenásilná a nemoralizuje, nabízí náměty k přemýšlení a někdy i k rozhodnutím dělat něco jinak nebo lépe. Část pak vždy do roka nebo dvou uzavře také církevní manželství.“

ZAHRADA SJEDNOCUJE PŘES HRANICE VÍRY

Do obnovy farní zahrady se v Moravičanech pustila parta aktivních lidí z obce i blízkého okolí. Ve spolupráci s farností se jim podařilo vysadit desítky stromů a zahradu také otevírají veřejnosti.

S rekultivací plochy o rozloze 1,5 ha začali dobrovolníci před dvěma lety a postupně získali podporu z nadací i veřejných rozpočtů a také od desítek místních spolků a firem. „Vysadili jsme přes 50 ovocných stromů, několik keřů rybízu a také 30 hlav vinné révy,“ říká předseda neziskové organizace Moravičanské okrašlovací spolek Tomáš Adamec a doplňuje, že vedle toho zahradu zdobí na 600 keřů a založena byla i permakulturní část zahrady pro pěstování zeleniny, koření a bylinek.

Zelená plocha uprostřed obce ale nemá fungovat jen jako ovocný sad a zahrada. Místním obyvatelům slouží také k trávení volného času, procházkám, relaxaci nebo vzdělávacím a kulturním akcím. „V přípravě je stavba salaše pro ovce nebo venkovní učebny přírodních věd,“ hledí do budoucnosti Adamec a dodává, že spolek se veřejnost snaží zapojovat do obnovy zahrady už nyní, aby si lidé k tomuto místu postupně vybudovali vztah.

Podle zdejšího duchovního správce P. Kristiána Libanta CM se zájem místních o obnovu nevyužitě zahrady sešel s myšlenkou arcibiskupa Jana Graubnera, který v postní době roku 2020 poukázal na encykliku papeže Františka *Laudato si'*

a vyzval farnosti k výsadbě stromů. „Členové spolku jsou pro nás vzorem: někteří, přestože se nepočítají k věřícím, pracují ve farnosti velmi obětavě, skoro denně chodí po práci zkrášlovat tento úžasný prostor a jménem farnosti ho také nabídli veřejnosti. Tak se nám společně daří bourat předsudky a vnášet hodnoty i do života obce a jejího okolí,“ říká.

KRONIKA ROKU 2021

LEDEN

Pandemie nemoci covid-19 a související přijatá opatření posunuly Tříkrálovou sbírku do on-line prostoru. Platná opatření nedovolovala koledníkům vyjít do ulic, až do 24. 1. proto probíhalo koledování jen virtuálně, v arcidiecézi celkem vy-

neslo 17,6 mil. Kč. Alespoň symbolicky o slavnosti Zjevení Páně 6. 1. vyšli koledovat i biskup Antonín Basler, prezident Arcidiecézní charity Olomouc Mons. Bohumír Vitásek a olomoucký primátor Miroslav Žbánek. V kostýmech tří králů se setkali v katedrále sv. Václava, aby se poklonili narozenému králi v jeslích a po společné modlitbě popřáli před katedrálou na dálku všem lidem dobré vůle šťastný nový rok.

V centru Společnosti sester Ježíšových (SSJ) v Olomouci probíhala od 15. do 23. 1. generální kapitula, při níž sestry přistoupily také k volbě nové generální představené. Na období šesti let jí byla zvolena sr. Alena Jindrová. Členky Společnosti sester Ježíšových žijí v duchu ignaciánské spirituality. Nenápadným způsobem života ve světě a svou službou v církvi, zdravotnictví a školství chtějí zprostředkovávat dru-

hým setkání s Bohem a jeho blízkostí. Mladým lidem se věnují v osobním doprovázení při rozlišování duchovního povolání.

Dne 21. 1. se v Arcibiskupském paláci uskutečnil „Tříkrálový koncert pro Hrdiny z první linie“ jako poděkování všem bezejmenným hrdinům, kteří v čase pandemie denně nasazovali životy v boji proti koronaviru. Sledovat ho bylo možné on-line na webu města a na YouTube. S úvodním slovem vystoupil biskup Antonín Basler, náměstkyně primátora Markéta Záleská a ředitel Arcidiecézní charity Olomouc Václav Kepřt.

Zástupci nestátních, veřejnosti otevřených památek vytvořili asociaci, která má hájit jejich ekonomické, právní a společenské postavení. K podpisu zakládací listiny se 26. 1. sešli na Arcibiskupském zámku v Kroměříži. Asociace nestátních otevřených památek (ANOPA) sdružuje zástupce hradů, zámků, technických památek, muzeí nebo zahrad, které jsou ve vlastnictví měst a obcí, neziskových organizací, církevních subjektů i soukromých majitelů.

K pravidelné modlitbě růžence se při setkání o první únorové sobotě 6. 2. zavázalo v olomouckém dominikánském kostele několik desítek věřících. Navázali tak na staletou tradici Růžencového bratrstva. Základní rysy zahrnují propojení členů modlitbou růžence za sebe navzájem, účast na duchovních dobrech řádu, zvláštní odpušky schválené Svatým stolcem a pravidelná setkání.

Jen při televizních obrazovkách lidé oslavili Světový den nemocných, který připadá na svátek Panny Marie Lurdské 11. 2. Kvůli pandemii ho nebylo možné slavit bohoslužbami v nemocnicích ani návštěvami pacientů, místo toho TV Noe v přímém přenosu odvysílala mši svatou, kterou pro zdravotníky i nemocné slavil biskup Josef Nuzík.

BŘEZEN

Dne 4. 3. zemřel v olomoucké fakultní nemocnici P. František Lízna SJ, dlouholetý duchovní správce farnosti Vyšehorky, hospitalizovaný kvůli těžkému průběhu nemoci covid-19. Rodák z Jevíčka (1941) byl několikrát vězněn komunistickým režimem. Pracoval jako dělník v cukrovaru a ošetřovatel, později vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova a v době politického uvolnění přijal kněžské svěcení, ovšem hned po primiční mši mu bylo odebráno povolení ke kněžské službě. Patřil mezi první signatáře Charty 77. Po roce 1989 se stal rektorem kostela „u jezuitů“ v Brně, kde působil do roku 1995. Staral se o nemocné, o Romy, vězně a bezdomovce, působil jako vězeňský kaplan na Mírově. Známy byl též jako poutník, svými pěšími cestami propojil křesťanský Východ a Západ i Jih a Sever a ušel na nich téměř osm tisíc kilometrů. V roce 2001 byl F. Líznovi propůjčen Řád T. G. Masaryka za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie a lidských práv. Poslední rozloučení se uskutečnilo 12. 3. v brněnském jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie, do jehož krypty bylo také tělo zesnulého uloženo.

V rámci oslav jubilejního roku svého předchůdce Antonína Cyrila Stojana celebroid arcibiskup Jan Graubner 14. 3. mši svatou ve Stojanově rodišti, Beňově na Přerovsku. Lidem shromážděným ve zdejší kostele i všem, kdo mši svatou sledovali v přímém přenosu na televizi Noe, přitom připomenul, že Stojan „není slavným proto, že se stal biskupem – biskupem se stal proto, že už tehdy byl slavný pro způsob, jak žil evangelium. Váš rodák nám všem ukázal, že cesta ke slávě vede přes utrpení, kříž a službu,“ zdůraznil a připomenul také Stojanovo působení v politice. „Byl ovšem politikem nového typu: nechal se zvolit, aby sloužil chudým a potřebným,“ dodal arcibiskup Graubner.

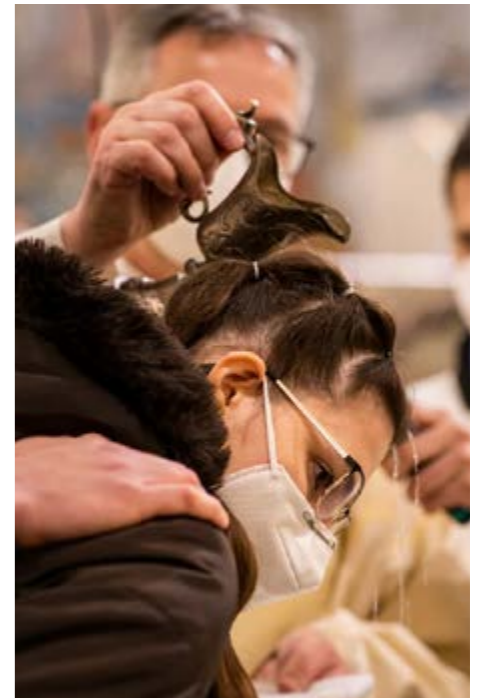
DUBEN

V knížce *Zbožnost je užitečná ke všemu*, která v Karmelitánském nakladatelství vyšla v průběhu dubna, podal arcibiskup Jan Graubner svědectví o tom, co prožíval na těle i na duchu během svého zápasu s nemocí covid-19 v prosinci roku 2020. Nemoc jej přived-

la i k úvahám o základech duchovního života. Brožovaná publikace o 112 stranách je také výrazem jeho vděčnosti za podporu, jíž se mu od lidí v době nemoci dostávalo.

K prožívání Roku rodiny *Amoris laetitia* v české a moravské církevní provincii zval věřící od dubna delegát České biskupské konference pro rodinu a olomoucký pomocný biskup Josef Nuzík. Ve spolupráci s Národním centrem pro rodinný život tak postupně připravil deset krátkých videí s komentářem k videoposelstvím papeže Františka.

KVĚTEN

K prožití májových pobožností nabídlo arcibiskupství brožuru nazvanou *Stojanův květen*. Jedná se o májová kázání věnovaná arcibiskupu Antonínu Cyrilu Stojanovi a zpracovaná podle jeho životopisu od Mons. Františka Cinka. Redakčně upravené a aktualizované vydání textu z roku 1966 vychází ke 100. výročí Stojanova jmenování olomouckým arcibiskupem (1921–2021).

Novým ekonomem Arcibiskupství olomouckého se od 1. 5. stal Martin Pirkl. Arcibiskup Jan Graubner ho jmenoval po projednání se sborem konzultorů a ekonomickou radou arcidiecéze. Nový ekonom je absolventem České zemědělské univerzity, Provozně ekonomické fakulty a Ekonomicko-správní fakulty Univerzity Pardubice. Osm let působil jako jednatel městské společnosti v Ústí nad Orlicí a spolu se 120 zaměstnanci se úspěšně staral o poskytování strategických služeb pro město. Má dlouhodobou praxi v účetnictví, personalistice a řízení podniků. Vedle toho je dlouholetým členem ekonomické rady své farnosti, zajímá se o liturgii a vykonává službu akolyty.

Na Horním náměstí v Olomouci byla po celý měsíc květen k vidění putovní výstava „Kněžna svatá Ludmila“ jako připomínka 1100. výročí smrti patronky českých zemí. Výstava na 12 panelech probíhala v rámci projektu Paschalia Olomucensia.

Dne 6. 5. oslavila Církevní mateřská škola v Olomouci svátek sv. Jana Sarkandra na školní zahradě za přítomnosti biskupa Antonína Baslera, dalších zástupců me-

tropolitní kapituly, rektora Arcibiskupského kněžského semináře P. Pavla Stušky i několika bohoslovců a lesníků. Společně vysadili čtyři desítky jdlí.

V den 170. výročí narození arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana, 22. 5., uspořádal velehradský poutní a exerciční dům Stojanov společně s místní farností a obcí den otevřených dveří. Po mši svaté v bazilice byly oceněny práce dětí zapojených do výtvarné soutěže. Lidé si vedle toho mohli projít poutní dům, navštívit expozice Velehradského domu sv. Cyrila a Metoděje a podzemí baziliky nebo se zapojit do tvořivé dílny.

Charita Olomouc ve spolupráci s Cyrilometodějským institutem CMKA uspořádala 26. 5. on-line konferenci věnovanou tématu „Počátky charitního díla na Moravě v první polovině 20. století“. Konference se konala v rámci oslav 100. výročí vzniku Charity na Moravě, 30. výročí obnovy Charity Olomouc, 100. výročí nástupu A. C. Stojana na arcibiskupský stolec a 1100. výročí od smrti sv. Ludmily, patronky charitního díla.

Nedaleko místa, kde roku 1990 při

své návštěvě Velehradu přistál papež Jan Pavel II., vznikl památník této mimořádné události. Dílo v podobě žulové stély s doplňky z litého kovu vytvořil akademický sochař Otmar Oliva spolu se sochařem Petrem Novákem, požehnal ho 30. 5. biskup Josef Hrdlička.

ČERVEN

Knihovna Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži byla počátkem června oceněna Národním pedagogickým muzeem a knihovnou J. A. Komenského v rámci 28. ročníku ankety „SUK – čteme všichni“ v kategorii „Počin roku“. Knihovna prošla v průběhu prázdnin roku 2020 celkovou rekonstrukcí. Kvůli stavebním úpravám muselo dojít k výměně mobiliáře a novému uspořádání.

V pořadí druhou národní pouť za hospice zorganizovala 12. 6. na Velehradě Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče. Dopoledne akce začala přednáškou Roberta Huneše, Marie Svatošové a Jany Sieberové na téma „Poslání hospiců v dnešním světě“ a poté následovala poutní mše, kterou celebrouval pražský pomocný biskup Zdenek Wasserbauer.

na přelomu června a července zvolen Arnošt Buček, dosavadní ředitel výrobního úseku společnosti a absolvent Lesnické fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

Jáhenské svěcení z rukou biskupa Josefa Nuzíka při mši svaté v katedrále sv. Václava přijal 19. 6. Pavel Fiala z farnosti Dřevohostice, Lukáš Gelnar z farnosti Velehrad a František Šary z farnosti Lidečko.

Pět mladých mužů přijalo 26. 6. v katedrále sv. Václava kněžské svěcení z rukou arcibiskupa Jana Graubnera pro službu v olomoucké arcidiecézi: Filip Hochman (1992, Kyjov), Petr Janíček (1994, Šternberk), Dominik Kovář (1995, Vsetín), Michal Staufčík (1994, Uherské Hradiště) a Václav Škvařil (1991, Vyškov). Ve stejný den vysvětil plzeňský biskup Tomáš Holub ve velehradské bazilice dva nové kněze pro jezuitský řád: Samuela Přívaru a rodáka z Valašského Meziříčí Petra Hrušku.

ČERVENEC

Do obnovy jihomoravských obcí zničených v závěru června tornádem se zapojilo také olomoucké arcibiskupství. Již krátce po katastrofě na tento účel vyhlásilo sbírku, počátkem července pak zdarma nabídlo dřevo na novou střechu kostela v Moravské Nové Vsi. „Plánujeme využít dříví ze smrkových porostů v Jeseníkách, kde dobíhá kalamitní těžba po přemnožení kůrovce. Část poskytnutého dříví navíc zpracujeme na stavební materiál v rámci našeho nově zprovozněného pilařského provozu ve Vápenné, což celý proces významně zefektivní a urychlí,“ popsal jednatel společnosti Arcibiskupské lesy a statky Olomouc Arnošt Buček.

K oslavě sv. Cyrila a Metoděje, sv. Josefa, sv. Ludmily a kandidáta blahověčení A. C. Stojana, ale také aby děkovali všem, kdo pomáhají v koronavirové pandemii nebo při katastrofě na jižní Moravě, se 5. 7. sešlo na Velehradě při Národní cyrilometodějské pouti kolem 15 tisíc věřících. Hlavní celebrant, kardinál Dominik Duka, zdůraznil, že bohoslužba má být především poděkováním:

Bohu a svatým věrozvěstům, vedle toho ale i všem, kdo pomáhali v koronavirové pandemii a po úderu tornáda na jižní Moravě, a také těm, kdo tyto katastrofy přijali s odhodláním nerezignovat, ale doufat. Také kazatel, brněnský biskup Vojtěch Cikrle, ve své homilii připomenul bolest lidí jeho diecéze, kterým tornádo vzalo obydlí i životní jistoty. „Nebojte se! Myslíme na vás! A prosím vás ostatní – neustávejme v modlitbě a v nejrůznějších formách pomoci. Je to možnost, jak v srdcích strádajících lidí zažehnout světlo naděje, že opět bude lépe,“ zdůraznil biskup a poděkoval všem, kdo postiženým jakýmkoli způsobem pomáhají.

V závěru bohoslužby předal kardinál Duka u příležitosti letošního dvojího výročí A. C. Stojana jeho nástupci, arcibiskupu Janu Graubnerovi, zlatou svatovojtěšskou medaili za obnovu poutního místa Velehrad. Poté arcibiskup Graubner jako

předseda České biskupské konference předal ocenění biskupů za přínos pro církev a společnost: Řád sv. Cyrila a Metoděje obdržel historik umění Jan Royt, děkovné uznání ČBK převzal P. Leoš Ryška SDB, ředitel televize Noe, a pamětní medailí ČBK bylo oceněno pět osob nebo sdružení: jako výraz poděkování zdravotnickým pracovníkům za jejich náročnou a obětavou službu Česká asociace sester, dále historik Karel Kavička za dlouholetou obětavou práci pro obnovu mariánského sloupu v Praze, činovník Orla Božetěch Kostelka, přírodovědec Jiří Grygar za celoživotní přínos při budování mostů mezi oblastí vědy a víry a také sdružení fotografů Člověk a Víra za službu obrazem pro dobro církve.

Oslava Dnů lidí dobré vůle začala na Velehradě již 4. 7., návštěvníci si mohli vybrat z tradičních programů, jako je ruční přepisování Bible, soutěž ve fotbalových dovednostech, programu pro mladé lidi nebo řady zajímavých výstav, v bazilice se také uskutečnila modlitba za vlast. Hlavním tématem 22. ročníku bylo poděkování všem nejen v první linii, kteří stále bojují proti covidové pandemii. Současně velehradské oslavy připomněly rok sv. Josefa, 170. výročí narození arcibiskupa A. C. Stojana a 100. výročí jeho jmenování olomouckým arcibiskupem a součástí byla i příprava k 1100. výročí úmrtí sv. Ludmily. Benefiční koncert Večer lidí dobré vůle, při kterém na pódiu před bazilikou pro pět tisíc přítomných diváků i statisíce lidí sledujících přímý přenos vystoupil Jiří Pavlica s Hradišťanem, Slovácký komorní orchestr, Antikvartet Dušana Vančury, zpěvák David Deyl nebo houslista Václav Hudeček, vynesl částku téměř 1,8 mil. Kč. Rozdělili si je nadační fond ADIUVARE, pacienti s postcovidovými dýchacími potížemi v péči Charity a lidé z tornádem zasaženého Břeclavska a Hodonínska.

Od 25. do 31. 7. se uskutečnila Pěší pouť za umělce v trase plánované pro předchozí a kvůli koronaviru redukovaný ročník: Olomouc – Přerov – Beňov – Holešov – Kroměříž – Kvasice – Napajedla – Staré Město – Velehrad. Poutníky po celý týden provázelo téma „Svatost je nabízena každému člověku“. Jednou ze zastávek na trase byl také kopec Švédské šance poblíž Přerova, kde bylo krátce po skončení druhé světové války zmasakrováno více než 260 lidí, převážně žen, dětí a starců německé národnosti, kteří se vraceli domů na Slovensko. Modlitbu na tomto místě bolesti vedl s poutníky biskup Josef Nuzík.

SRPEN

Přátelskou prázdninovou návštěvu i pastorační zájem o Čechy žijící v zahraničí spojil vjedno biskup Antonín Basler, který v polovině srpna zavítal do rumunského Banátu. Čtyřdenní cesta v období kolem slavnosti Nanebevzetí Panny Marie měla pro-

gram jasný: v oblasti, kterou po vyhnání Turků před dvěma staletími osidlovali také Češi, navštívit některá poutní místa a prožít s nimi mariánský svátek. V sobotu dopoledne při mši svaté na poutním místě Maria Radna celebrol biskup Basler mši svatou v městečku Lipova pro 900 shromážděných poutníků převážně slovenské národnosti a téhož dne večer na poutním místě Maria Ciclova pro asi čtyři sta Čechů – jak místních obyvatel, tak těch, kdo už jsou přestěhovaní do Česka a na tuto pouť v předvečer slavnosti Nanebevzetí se vrátili „domů“. Sérii bohoslužeb pak zakončil opět na poutním místě Maria Radna,

tentokrát jako koncelebrant při bohoslužbě pro místní obyvatelstvo rumunské, maďarské a německé národnosti – nejen katolíků, ale i řady pravoslavných.

Při titulární slavnosti Panny Marie Nanebevzaté požehnal 15. 8. ve Vsetíně kardinál Dominik Duka dva nové zvony pro farní kostel. Předtím byl oficiálně přijat na vsetínské radnici zástupci okolních měst a obcí. Po krátkém občerstvení a rozmluvě s přítomnými zastupiteli se pan kardinál podepsal do pamětní knihy Vsetína. Potom se odebral do kostela, kde sloužil mši svatou s požehnáním dvou nových zvonů a následně absolvoval besedu s místními farníky.

Tradiční pouť rodin v závěru prázdnin na Svatém Hostýně 28. 8. tematicky čerpala z roku sv. Josefa. Mši svatou složil arcibiskup Jan Graubner, odpolední program si pak užily na jednotlivých stanovištích celé rodiny. V závěru mše svaté pak od zástupců arcidiecézního Centra pro rodinný život, které pouť pořádá společně s Maticí svatohostýnskou, převzal svíčku s vyznačenými duchovními dary, které mu během léta věnovaly rodiny arcidiecéze k jeho 73. narozeninám.

ZÁŘÍ

CARITAS – vyšší odborná škola sociální Olomouc oslavila v září 25. výročí novou akreditací odborného i bakalářského studia (nabízeného ve spolupráci s Cyrilometodějskou teologickou fakultou Univerzity Palackého), která umožní realizovat inovaci vyššího odborného vzdělávání. Oslavy významného výročí vyvrcholily odbornou konferencí s mezinárodní účastí, setkáním významných osobností podílejících se na tvorbě školy a bohatým programem pro absolventy s otevřením nové školní kavárny Caritaska; mši svatou pro studenty a pedagogy celebrou biskup Josef Nuzík.

Slavnostního otevření se 8. 9. dočkala nová AGEL Vyšší odborná škola zdravotnická v Přerově, do níž nastoupilo 40 studentů oboru Diplomovaná všeobecná sestra. Historické události se zúčastnil také arcibiskup Jan Graubner, který škole v centru města i jejím studentům a pedagogům požehnal. „Jsem nesmírně rád tomu, že jsme s panem primátorem města Přerov a vedením společnosti AGEL našli jednoznačnou shodu v tom, že si přejeme ve městě Přerov mít zdravotnickou

školu. Je to významný krok, kterým AGEL pomáhá řešit nedostatek zdravotnického personálu. Ten je třeba vychovávat nejen k profesionalitě, ale zároveň k lidskému porozumění a pochopení, což je podstatou této nelehké profese. Církev je připravená škole pomáhat,“ pronesl při otevření arcibiskup Graubner.

Osmdesáté výročí úmrtí Anny Marie Zelíkové, kandidátky blahorečení, oslavili 11. 9. v jejích rodných Napajedlích lidé při mši svaté a následném procesí společně s biskupem Antonínem Baslerem. Jak mše svatá, tak modlitba růžence během průvodu k dívčinu hrobu byly

obětovány za nenarozené děti a úctu k počátku životu – tedy na úmysl, za který Zelíková obětovala svůj život.

Mši svatou a následným žehnáním keramického obrazu oslavili lidé 12. 9. na Svatém Hostýně 300. výročí položení základního kamene

zdejší poutní baziliky. Bohoslužbu celeb-roval biskup Antonín Basler a ve své pro-mluvě shrnul dějiny Hostýna. „Je to uži-tečné, abychom si uvědomili, co máme. Hostýn je pro všechny generace školou víry i lásky k Bohu a Matce Boží,“ zdůraz-nil. Po skončení mše svaté pak požehnal třímetrový keramický obraz zpodobňující sv. Cyrila a Metoděje a umístěný na vnější zadní stěně baziliky. Dílo Vojtěcha a Passi-onarie Paříkových, dlouholetých restau-rátorů Köhlerových obrazů z hostýnské tzv. Jurkovičovy křížové cesty, představuje Köhlerovu známou litografii z roku 1912.

U příležitosti 98. výročí úmrtí arcibis-kupa A. C. Stojana slavil jeho nástupce Jan Graubner spolu s přítomnými kněží-mi ve velehradské bazilice 29. 9. mši sva-tou. Na závěr bohoslužby se pak duchovní pomodlili u Stojanova hrobu a byla zde představena i ikona, kterou ke 100. výročí jeho jmenování arcibiskupem a 170. vý-ročí narození napsal Martin Damian. A probíhající oslavy 170. výročí narození A. C. Stojana a 100 let od jeho jmenování arcibiskupem si věřící v katedrále sv. Vác-lava připomněli také v předvečer jeho úmrtí modlitbou svatováclavských nešpor.

Po roční pauze, způsobené proti-pandemickými opatřeními, uspořádali lesníci z Arcibiskupských lesů a statků Olomouc (ALSOL) 9. 10. druhou veřej-nou výsadbu stromů na kalamitní holině nedaleko Rajnochovic. Dobrovolníkům se během soboty podařilo zalesnit celou připravenou plochu, kterou po skončení akce lesníci ohradili pletivem, aby ochrá-nili mladé sazenice před zvěří. Dobrovol-níci v průběhu dne vysazovali sazenice buku a javoru, které jsou pro vybranou lokalitu nejvhodnějším typem dřeviny.

Mší svatou, kterou v katedrále 17. 10. celeb-roval arcibiskup Jan Graubner, byla zahájena diecézní fáze celocírkev-ní synody o synodalitě. K této příleži-tosti také olomoucký arcibiskup vydal pastýřský list, v němž psal: „Církev po-třebuje reformu či uzdravení a ožive-ní. Co chybí našim farnostem, aby byly

rostoucím společenstvím, které vydává přesvědčivé svědectví o Kristu? Co chybí našim rodinám, aby byly živou církví v malém? Co musíme dělat, abychom uměli předávat víru dalším generacím, aby nám nechyběli kněží, abychom přispěli k rozvoji křesťanské kultury?“ K úspěšnému průběhu synody na všech jejích úrovních je podle něj zapotřebí několik předpokladů: ztížit se a pokorně naslouchat, neskákat do řeči ani neubíjet argumenty, ale společně hledat pravdu, a také milovat. Obnova církve má přitom podle něj začít už v rodině, pokud i v ní budou lidé mluvit právě takovým způsobem, a pak se může přenést dál.

LISTOPAD

Společnost Kristýn služebník, kterou zřizuje Arcibiskupství olomoucké a která v rámci svých služeb už mnoho let zprostředkovává také energie pro církevní organizace i domácnosti, nabídla pomoc formou konzultace a poradenství těm, kdo se dostali do tíživé situace v souvislosti s ukončením dodávky energií od dodavatele Bohemia Energy a dalších společností.

Dne 14. 11. čeští a moravští biskupové společnou bohoslužbou zakončili týdenní návštěvu Ad limina apostolorum. Tu mají každých pět let ve Vatikánu vykonat, aby zde podali zprávu o stavu svých diecézí. Zahrnuje setkání s papežem, modlitbu u hrobů apoštolů sv. Petra a Pavla, mše svaté ve čtyřech papežských bazilikách a návštěvy vatikánských úřadů. Vrcholem pobytu bylo 11. 11. setkání se Svätým otcem a odehrávalo se formou neoficiálního a otevřeného dialogu, potvrdil předseda České biskupské konference arcibiskup Jan Graubner. „To nejsilnější, co

si z toho odnáším, je opravdový dialog, bratrské setkání ve vzájemném naslouchání, respektu a otevřenosti. Bylo to setkání velmi povzbudivé. Musím říci, že papež se v této chvíli ukazoval opravdu jako pastýř, kterému jde o každého člověka. Je vidět, že tím skutečně žije: Být blízko lidem. A o tom jsme v podstatě hovořili z nejrůznějších aspektů," prohlásil po setkání.

Na sraz absolventů a setkání s přáteli a spolužáky, školními kaplany i pedagogy pozvalo vedení Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži u příležitosti oslav 30 let od znovuoobnovení školy ve dnech 16. a 17. 11. Program zahájila mše svatá, kterou celebroid arcibiskup Jan Graubner. Poté pro přihlášené následovalo posezení s hudbou nebo adorace ve školní kapli nebo prohlídka školy a domova mládeže.

PROSINEC

V Arcibiskupském paláci se 12. 12. uskutečnil benefiční adventní koncert Tria Martinů doplněného o člena Moravské filharmonie, violistu Pavla Hánu. Lidé při akci mohli přispět dobrovolným příspěvkem na charitní dílo v arcidiecézi, výtěžek činil téměř 11 tis. Kč.

Skautské středisko Ladislava Ruska pozvalo všechny zájemce na předvánoční zpívání v kostele sv. Anny a sv. Jakuba Většího ve Staré Vodě. Za svitu svíček se uskutečnilo 18. 12. a zazněla při něm pestrá směs českých i světových písní s vánoční tematikou. Starou Vodou navštívili skauti poprvé v roce 1994. Ambity okolo kostela se rozpadały, prostor kláštera byl zarostlý vysokým houštím. V obnoveném kostele v předvánoční době opakovaně pořádá skupina MS Band a MS Chór předvánoční zpívání.

Již tradičně připravili pracovníci střediska Samaritán pro lidi bez domova štědrovečerní oběd a vánoční balíčky. Vánoce oslavili klienti azylových domů, ale i nízkoprahového denního centra a nocleháren. Ve všech službách lidé usedli ke svátečně prostřenému stolu, společně poobědvali a zazpívali koledy.

PASTORACE

Život církve se odehrává především ve farnostech, kde se věřící shromažďují k bohoslužbám, kde se hlásá a žije evangelium, udílejí se svátosti a uskutečňuje se služba lásky.

Obvyklá účast na nedělní bohoslužbě dosahovala v roce 2021 přes 78 tisíc věřících (k tomu lze připočítat 20 % nemocných, starých a dětí, kteří jsou přítomni v duchu či skrze sdělovací prostředky), bylo uděleno 4194 křtů, 837 osob přijalo svátost biřmování, 1815 jich poprvé přistoupilo ke svatému přijímání, před zástupcem církve bylo uzavřeno 1066 sňatků, 18 905 věřících přijalo svátost nemocných a konalo se 5594 pohřbů.

RODINY

Úkolem děkanátních center pro rodinu i arcidiecézního Centra pro rodinný život je pomáhat kněžím s pastorační manželů a rodin a být nablízku všem, kteří v rodinách žijí. Děje se tak skrze řadu aktivit, programů a kurzů. Nezapomíná se ani na pastorační se-

niorů nebo těch, kdo prožívají těžké údobí života jako osamělost a rozvod. Centrum proto nabízí také tři druhy poradenství: manželské a rodinné, pastorálně terapeutické a poradenství v obtížných životních situacích.

Již 32 let také centrum vydává časopis Rodinný život, křesťanský časopis pro rodiny a příznivce rodin. Vychází 4x ročně v nákladu téměř tisíc kusů a s distribucí do celé ČR. V roce 2021 změnil podobu – formát i grafiku – a také přešel z černobílé podoby na barevnou. Věnoval se tématům „Bolavá duše“, „Bůh můj i tvůj“, „Odluka církve?“ a „Dospělé děti“.

Do tříkrálové výtvarné soutěže centra nazvané „Nakresli tři krále“ se v únoru zapojilo rovných 150 účastníků ve věku od 3 do 26 let. Vybráno bylo 18 vítězných prací ze šesti kategorií a porota udělila také tři mimořádná ocenění. „Mile nás překvapil zájem středních škol,“ uvedla Markéta Matlochová z centra a dodala: „Někteří soutěžící také do příběhu vnesli covidové období.“

Na závěr Prázdninového putování rodin se sv. Ludmilou pozvalo centrum nejen všechny Ludmily, Lidušky a Lídy, ale také všechny rodiny a především ty, které se zapojily do soutěže, do Suché Lozi. Mši svatou ve zdejším kostele sv. Ludmily celebrouval 18. 9. biskupský delegát P. Petr Bulvas a po ní následoval program pro rodiny s dětmi a losování vítězů z prázdninového putování.

MLÁDEŽ

Arcidiecézní centrum pro mládež koordinuje pastorační činnost v oblasti mládeže a zajišťuje formaci vedoucích, organizuje setkání mládeže s biskupy a podílí se i na přípravě celostátních nebo mezinárodních akcí. Arcidiecézní centrum života mládeže – Přístav v Rajnohovicích slouží mladým lidem celoroční nabídkou kurzů pro vedoucí, víkendových pobytů a dalších tematických akcí. Jako každý rok poskytlo zázemí stovkám mladých lidí při animátorských kurzech, víkendech Tee-Pee, Biřmovancích aj. Po letních prázdninách bylo možné se potkat s dobrovolníky z celé arcidiecéze a uzavřít dva ročníky kurzu Animátor. Také se rozjel nový dvouletý kurz.

Sarkander, z. s. měl ke konci roku 2021 celkem 18 poboček a 1 spolek pobočný. Spolek dětí a mládeže provozuje mimo jiné táborové středisko Archa v Rajnohovicích, které během celého

roku hostilo řadu skupin. Vyvrcholením celoroční činnosti byly čtyři turnusy letních táborů. Rovněž i pobočky v děkanátech rozvíjely činnosti k podpoře místních společenství, kroužků a dalších aktivit. V roce 2021 spolek Sarkander pořádal 54 (o 8 více než v loňském roce) pobytových letních táborů a 1 příměstský tábor.

Kvůli pandemii bylo centrum nuceno množství obvyklých akcí upravit, zrušit nebo vůbec nepřipravovat. Rozhodlo se ovšem uskutečnit setkání mládeže alespoň on-line, a tak v březnu proběhlo s programem vysílaným živě z katedrály. Podzim byl poprvé ve znamení Světového dne mládeže, který papež přeložil z Květné neděle na závěr liturgického roku. V arcidiecézi se při této příležitosti konalo 13 setkání.

CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ

Církevní školy si kladou za cíl celistvou formaci s kvalitním vzděláváním a výchovou v křesťanském duchu. Arcidiecézní Centrum pro školy jim poskytuje metodický servis a zajišťuje duchovní i profesní formaci pro věřící pedagogy, připravuje metodické materiály a pořádá vzdělávací semináře. V roce 2021 provozovalo arcibiskupství celkem 18 škol všech stupňů (sdružených do 15 školských právnických osob): 6 škol mateřských, 6 základních, 3 gymnázia, 1 střední odbornou školu, 1 vyšší odbornou školu a 1 školské zařízení. V arcidiecézi působila také čtyři zařízení jiných zřizovatelů: ZŠ sv. Voršily v Olomouci, Církevní SŠ pedagogická a sociální Bojkovice, Církevní gymnázium Německého řádu v Olomouci a Teologický konvikt v Olomouci.

Koronavirová pandemie ztěžovala v roce 2021 vzdělávací aktivity v církevních školách i v oblasti zájmového a dalšího vzdělávání. Přesto se některé aktivity zdařily velmi dobře. Patří k nim bezesporu první závěrečné učňovské zkoušky na Střední

odborné škole sv. Jana Boska v Kroměříži, které z důvodu pandemie proběhly až v srpnu, a zahájení dvouleté maturitní nástavby v září.

Centrum úspěšně využilo zkušenosti z pandemických omezení a v programech Vstupů do škol přešlo na novou formu webových seminářů, věnovaných v roce 2021 tématům Velikonoce, kostel, sv. Ludmila, sv. Václav, Dušičky a Halloween a Vánoce. Nemalý počet účastníků i jejich ohlas byly významným povzbuzením do dalšího úsilí. Zároveň centrum olomouckým školám nabídlo některé ze svých programů v budově kurie, celkem se jich od září do prosince zúčastnilo 420 žáků.

KATECHEZE

Součástí hlásání evangelia je katecheze všech věkových skupin, především dětí a mládeže, ale i dospělých, jak ve školách, tak na farách. Katechetickou službu v arcidiecézi koordinuje Centrum pro katechezi, které zajišťuje základní péči o 260 katechetů – v naprosté většině dobrovolníků –, jimž zprostředkovává celoživotní formaci prostřednictvím vícedenních akcí, dalších setkávání i publikování materiálů a pomůcek.

Výuka náboženství částečně probíhala formou on-line nebo prostřednictvím dopisů apod. Díky tomu se někde podařilo prohloubit vztah s rodiči a více je zapojit do náboženského vzdělávání a formace jejich dětí. A často se tím, že byli přítomni on-line výuce nebo s dětmi společně procházeli materiály do náboženství, i rodiče sami obohatili.

V roce 2021 celosvětově probíhal rok věnovaný tématům encykliky *Laudato si'*. Také katecheté se do promýšlení environmentální tematiky zapojili. Bylo jí věnováno arcidiecézní setkání, které kvůli pandemii probíhalo on-line, a výsledkem byla nabídka celoročního materiálu pro mládež i dospělé „Eko výzvy“. 12dílný soubor impulzů, vždy jedno téma na jeden měsíc, je zpracován vždy ve čtyřech oddílech: meditace, vztahy, informace a akce. Dětem byla tato tematika zpřístupněna skrze kartičky k nedělním evangeliím.

Centrum také ve spolupráci s kněžími Josefem Mikuláškem a Janem Liškou připravilo Letní školu Božího slova pro nejširší veřejnost, konala se v budově Arcibiskupského kněžského semináře od 28. do 31. 7. s tématem „Boží požehnání vs. lidská slabost“. Program se skládal z přednášek, workshopů, diskusí ve skupinkách a modlitby s Božím slovem.

MINISTRANTI

Arcidiecézní ministrantská rada je orgánem zapsaného spolku Ministranti ADO a zajišťuje všechny akce pro ministranty olomoucké arcidiecéze.

V rámci Jubilejního roku sv. Josefa proběhlo 4. 9. setkání ministrantů v Cholině. Téměř tři sta se jich průvodem z kulturního domu odebralo do kostela na mši svatou s arcibiskupem Janem Graubnerem a kněžími. Po skončení pak na ně čekalo putování po stanovištích, kde se jim představila například Papežská misijní díla, Armáda ČR nebo Střední odborná škola sv. Jana Boska v Kroměříži. Celý odpolední program se nesl v duchu „10 prstů“ sv. Josefa – zamyšlení papeže Františka.

V den svátku sv. Václava se v Olomouci uskutečnil 9. ročník ministrantského florbalového turnaje „O Svatováclavský pohár“. Celkem se do moravské metropole sjelo více než 180 ministrantů, kteří vytvořili 21 týmů. Ministranti se setkali na mši svaté v katedrále a poté se všichni vydali do Sportovní haly Univerzity Palackého, kde na třech hřištích turnaj proběhl. Atmosféra byla jako vždy výtečná, plná napětí, ale hlavně přátelská.

Řadu let probíhá jednoletý Kurz MiniFor („ministrantská formace“) pro ministranty starší 14 let. Účastníci mají možnost prohloubit své znalosti v oblasti liturgie a duchovního života a získat praktické dovednosti pro pomoc kněžím při jejich práci s ministranty. Kurz vedou bohoslovci kněžského semináře v Olomouci. Nově vznikl nápad vytvořit program i pro kluky ve věku 8–12 let, a tak na svět přišel MiniMiniFor. Tvoří ho dva víkendy, kde se kluci zajímavou formou dozívají mnohé nejen z liturgie, stěžejní jsou témata zpovědi a eucharistie.

SLUŽBA NEMOCNÝM, ARMÁDĚ, VĚZŇŮM A DALŠÍM

Diecéze poskytovala duchovní službu ve 27 zdravotnických zařízeních – nemocnicích, psychiatrických léčebnách, domovech pro seniory a hospici – prostřednictvím 29 nemocničních kaplanů a 56 dobrovolníků v pastorační péči. Kaplani uskutečnili celkem 26,5 tis. návštěv a 7,8 tis. kratších kontaktů u 20,6 tis. hospitalizovaných pacientů. Během pandemie také někteří pomáhali zdravotníkům jako pomocný personál při ošetřování pacientů s nemocí covid-19 nebo na odběrovém místě.

Pracovníci diecézního Centra pro pastorační službu nemocných připravili o letních prázdninách 2 duchovní obnovy pro zdravotníky (ve Zlíně a Olomouci) a 1 pro dobrovolníky v duchovní péči ve zdravotnictví (v Olomouci). Ve spolupráci s Charitou v Uherském Hradišti realizují od podzimu roku 2021 kurz pro dobrovolníky ve Starém Městě, účastní se ho 27 osob.

JSME BLÍZKO VÁM – Institut klinické pastorační péče uspořádal výstavu fotografií „Zdravotníci, děkujeme vám!“ jako poděkování zdravotnickému personálu za práci v covidové pandemii. Výstava zahrnuje dvě části: „Zdravotníci objektivem nemocničního kaplana“ přináší 15 fotografií nemocničního kaplana Romana Nehery, které zachycují lékaře a sestry zlínské Baťovy nemocnice, a „Dáma s lampou“ je kolekce 15 obrazů zdravotní sestry Nely Kohutkové jako ilustrace stejnojmenné knihy Jitky Krausové. Putovní výstavu bylo možné zhlédnout při Dnech lidí dobré vůle na Velehradě ve dnech 4. a 5. 7. a v olomoucké nákupní Galerii Šantovka od 21. 9. do 12. 10.

Diecéze zajišťuje také duchovní službu ve věznicích Olomouc a Mírov prostřednictvím dvou kněží a dvou jáhnů, s nimiž spolupracuje řada dobrovolníků. Dva kněží diecéze jsou ve službě vojenských kaplanů, v diecézi je ustanoven také duchovní rádce Junáka, jeden kněz je pověřen duchovní službou pro Romy a jeden duchovní službou pro vysokoškolské studenty.

CHARITNÍ ČINNOST

Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO), při respektu a zachování právní subjektivity jednotlivých místních Charit, koordinuje charitní dílo v celé arcidiecézi. V roce 2021 pracovalo v zařízeních Charity v celé diecézi 2102 zaměstnanců (v 1883,75 přepočtených úvazcích). Na území arcidiecéze působilo vedle samotné Arcidiecézní charity Olomouc celkem 28 Charit s právní subjektivitou a také Hospic na Svatém Kopečku. V rámci jednotlivých Charit poskytují pomoc potřebným ještě i dobrovolná farní střediska.

NOVÉ SLUŽBY

Charita Konice otevřela novou terénní formu Odlehčovací služby, která umožňuje klientům zůstat v jejich přirozeném sociálním prostředí a navíc napomáhá i pečujícím osobám. Ty potřebují načerpat nové síly, potřebují odpočinout od náročné nepřetržité služby, vyřídit si své osobní záležitosti na úřadech, okolo svého zdraví a soukromí.

Díky této službě mohla Charita pečovat například o klientku, která byla po těžkém průběhu onemocnění covid-19 zcela upoutána na lůžko. Pracovníci Odlehčovací služby docházeli do domácnosti klientů denně v době, kdy pečující členové rodiny byli v zaměstnání. V průběhu několika měsíců intenzivní a náročné péče se podařilo, že klientka, zpočátku zcela upoutaná na lůžko, postupně dosáhla vytčeného cíle. Stala se mobilnější, obnovila sebeobslužné schopnosti, péči o domácnost a získala opět větší nezávislost na pomoci druhých.

Charita Svitavy otevřela 1. 10. novou službu Domácí zdravotní péče poskytující ošetrovatelskou a paliativní péči v domácnostech klientů.

Charita Olomouc spustila nový projekt „Učíme se online“, díky němuž se na Charitě Olomouc a s podporou sbírky PC vybavení mohly vzdělávat děti rodin v nouzi.

BUDOVÁNÍ ZÁZEMÍ

Charitě Holešov se podařilo vybudovat novou kancelář pro sociální pracovníci pečovatelské služby a zrekonstruovat kuchyňku a kontaktní místnost v Nízkoprahovém klubu Coolna.

V Charitě Šumperk požehnal 9. 9. arcibiskup Jan Graubner novému zázemí pro mobilní hospic.

ROZŠÍŘENÍ VOZOVÉHO PARKU

Charita Kroměříž zajistila 5 nových vozidel Škoda Kamiq pro službu Osobní asistence. Vozidla budou sloužit při péči o zdravotně postižené dospělé i dětské občany v regionu Kroměřížska.

Charita Uherské Hradiště ke 30. výročí svého vzniku pořídila 2 nové vozy Škoda Fabia pro terénní služby.

Charita Vyškov pořídila celkem 7 nových automobilů Škoda Fabia pro Osobní asistenci.

Charitě Valašské Meziříčí předala společnost Kompakt nový sociální automobil Dacia Dokker, který spolu s dalšími 3 novými automobily z programu IROP pomáhá terénním službám.

V Charitě Nový Hrozenkov pořídili 4 nové automobily pro terénní služby (díky podpoře MAS).

OCENĚNÍ

Martina Marečková z uherskobrodské Charity se stala vítězkou prestižní celostátní ankety Anno (osobnost neziskového sektoru).

Uherskobrodské Charitě byla také udělena prestižní značka kvality Czech Made. „Získali jsme toto ocenění jako první nezisková organizace v ČR a současně jako první poskytovatel sociálních služeb v ČR,“ zdůraznil ředitel Charity Petr Houšť.

Michaela Zuzáňáková, vedoucí Domácí zdravotní a paliativní péče Charity Valašské Meziříčí, převzala čestné uznání v kategorii „Osobnost neziskového sektoru Zlínského kraje za rok 2020“ za dlouholetou a obětavou činnost v oblasti neziskového sektoru.

Ocenění se dostalo kolegyni Jitce Švejnhové z Charity Vyškov v anketě Osobnost nestátních neziskových organizací Jihomoravského kraje (pořádala Asociace nestátních neziskových organizací JMK).

KULTURA A PAMÁTKY

ARCIBISKUPSKÝ PALÁC V OLOMOUCI

Celkově se zlepšující situace kolem pandemie umožnila na jaře opět obnovit turistickou sezónu v Arcibiskupském paláci v Olomouci. Byť se jednalo o menší skupiny, zájem byl poměrně vysoký a především o prázdninách se sjížděli návštěvníci mluvící zejména anglicky, německy, francouzsky a polsky. Čilý ruch se projevil také díky fungování informačního centra v paláci, které svým příspěvkem podpořilo město Olomouc.

Téměř za pět minut dvanáct – jen týden před Nocí kostelů – se díky klidnějšímu průběhu pandemie návštěvníci dočkali jedné z větších tradičních akcí mezinárodního významu. Otevřeno nakonec bylo přes

130 kostelů, kaplí, sborů a modliteben a zaznamenáno bylo více než 25 tis. návštěvnických vstupů, nejvyšší návštěvnické číslo je známo z olomoucké kaple Božího Těla, kam na prohlídku dorazilo 1600 osob. Novinkou byl časopis Noci kostelů a také kartička pro návštěvnická razítka.

Ve dnech 17. 6.–28. 9. byla ve Slavnostním sále Arcibiskupského paláce otevřena sezónní galerie „K oslavě a potěše“, představující umělecké sbírky olomouckých biskupů a arcibiskupů: umělecká díla staré evropské malby, kresby a grafiky, knihy, hudebniny i umělecké řemeslo jako porcelán, keramiku, fajáns, sklo, hodiny a slonovinové řezby, včetně předmětů z tzv. Prečanova pokladu.

ARCIBISKUPSKÝ ZÁMEK V KROMĚŘÍŽI

Na Arcibiskupském zámku v Kroměříži byl oproti sezóně 2020 zaznamenán úbytek asi o 15 tisíc návštěvníků: došlo k pozdějšímu zahájení návštěvnické sezóny a byla omezena kapacita prohlídkových skupin, stejně jako v předchozím roce také chyběli zahraniční návštěvníci.

Přes všechna omezení se ale podařilo uspořádat tři výstavy v Zámecké věži a jednu v sale terreně, několik koncertů komorní hudby tamtéž, v Podzámecké zahradě se hrály muzikály, divadelní představení, přesunul se sem barokní festival Hortus magicus a poprvé zde zazpíval Jarek Nohavica. Zámecké prostory i Podzámecká zahrada posloužily jako kulisy k natáčení závěrečného dílu minisérie Marie Terezie. Závěr roku pak patřil adventnímu programu, kdy si lidé mohli bez průvodce prohlédnout vánočně vyzdobené Reprezentační sály nebo si vyrobit vlastní adventní věnec.

PAMÁTKOVÁ PĚČE

Ve vyškovském kostele bylo 21. 2. požehnáno 14 obrazů zrestaurované křížové cesty Joži Uprky, který ji namaloval podle obrazů Josefa Führicha. Místní kostel zdobí od konce 19. století. Restaurování obrazů se ujala brněnská akademická malířka a restaurátorka Renata Bartoňová.

Národní památkový ústav při osmém ročníku cen za nejlepší počiny v památkové péči „Patrimonium pro futuro“ 9. 11. v kategorii „Objev/nález roku“ ocenil Arcibiskupství olomoucké a společnost SEADD za nález středověkých

stavebních konstrukcí topenišť v klášteře na Velehradě. Porota ocenila zejména citlivost k památkovým hodnotám a nadstandardní odhodlání k jejich ochraně, které vlastník projevila poté, co byly v rámci revitalizace bývalého kláštera na Velehradě objeveny pozůstatky topenišť, včetně topeniště středověké černé klášterní kuchyně. Po tomto nálezu vlastník ochotně zásadním způsobem změnil původně zamýšlené provozní schéma a upřednostnil prezentaci tohoto výjimečného nálezů.

Prvotní záměr předpokládal rekonstrukci kuchyně gymnázia, vytvoření jejího zá-

zemí a nové využití suterénních prostor pro provozní a technické účely. S ohledem na unikátní archeologické objevy se ale arcibiskupství rozhodlo původní záměr přehodnotit. Zvláště odkryv základů a kamenných patek cisterciácké kuchyně znamenal vážnou kolizi s původním projektem. Díky velkému úsilí nominovaných a podpoře vlastníka mohlo dojít k náročným změnám probíhající stavby, byl upraven projekt a také dotační titul IROP. Revidovaný projekt umožnil vybudovat v suterénních prostorách prohlídkovou trasu seznamující veřejnost se stavebním vývojem kláštera.

HOSPODAŘENÍ

Po téměř třech letech oprav si návštěvníci kostela sv. Mořice mohou opět užít výhled na Olomouc z téměř 50metrové výšky. V rámci projektu „Revitalizace kostela svatého Mořice v Olomouci“ se v červnu otevřela

zdejší gotická věž. Souběžně byly dokončeny i práce na obnově fasády a většiny kamenných částí, v jižní věži byly opraveny staré schody a omítky a vzniklo zde také nové kovové schodiště. Projekt IROP pokračuje renovací varhan a do budoucna se počítá i s II. etapou, v níž je nutná oprava vitráží, do projektu je zařazena i výměna staré břidlicové krytiny na střeše a navíc je v plánu zpřístupnění severní věže.

Arcibiskupství vedle toho dále pokračovalo v několikaletém projektu obnovy Arcibiskupského zámku a Podzámecké zahrady v Kroměříži. Pod názvem „Dědictví moci, slávy a štědrosti“ pokračuje až do konce roku 2022 a zahrnuje například opravu zámecké střechy, obnovu vodního systému v Podzámecké zahradě, zpřístupnění Mlýnské brány nebo obnovu Pompejské kolonády. Celkové náklady projektu jsou vyčísleny na 246,3 mil. Kč, z nichž větší část poskytla dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

Od poloviny října přešel pilařský závod ve Vápenné na Jesenicku, který provozují Arcibiskupské lesy a statky Olomouc (ALSOL), ze zkušebního do ostrého provozu. „Zbudováním zcela nové a moderní pily jsme chtěli vložit přidanou hodnotu do dříví

vi z námi spravovaných lesů,“ shrnul jednatel ALSOL Arnošt Buček s dodatkem, že čím kratší je cesta dřeva z lesa k zákazníkovi, tím je dřevo jako obnovitelná surovina ekologičtější. Pilařský závod s 15 novými objekty zbudovala za bezmála 300 mil. Kč, areál poté nabídl uplatnění 25 zaměstnancům z regionu. Při dvousměnném provozu by pila měla zvládnout pořezat ročně kolem 60 tis. m³.

Méně těžby a holin, více oprav a rekonstrukcí. Tak by se dal shrnout loňský rok Arcibiskupských lesů a statků Olomouc s.r.o. i plány na nadcházející období. Farmy Moravský Beroun a Bílčice pokračují v ekologickém zemědělství, pečují o krajinu v podhůří Jeseníků na 2500 hektarech, zabývají se chovem masného a mléčného skotu. Statek Chropyně s rostlinnou výrobou na 450 hektarech přispívá k utváření krajiny na Kroměřížsku. Arcibiskupské zámecké víno pečuje vedle stávajícího vinohradu v Hluku o novou vinici na Velehradě.

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2021

Hlavní činnost. Duchovní činnost Arcibiskupství olomouckého spočívá v hlásání evangelia ve všech segmentech společnosti. S touto službou jsou spojeny pastorační aktivity, zejména vzdělávání, charitativní a kulturní akce, včetně služného (platu) kněží, oprav kostelů, údržby far a péče o další kulturní památky.

Vedlejší činnost. Hospodářská činnost zahrnuje pronájmy budov a pozemků včetně lesů, finanční investice, vstupné do některých kulturně významných objektů. Jejím smyslem a cílem je umožnit existenci a rozvoj hlavní = duchovní činnosti.

Pozn.: Hlavní činnost je povětšinou ztrátová a dotuje se ze zisku z hospodářské činnosti. Naším cílem je minimalizace ztráty v hlavní činnosti a maximalizace zisku v činnosti hospodářské.

NÁKLADY (tis. Kč)	Arcibiskupství olomoucké		Farnosti a kapituly	
	hlavní činnost	hospodářská činnost	hlavní činnost	hospodářská činnost
Spotřebované nákupy	2 990	6 050	65 658	18 682
Opravy a udržování	1 474	29 320	122 621	20 385
Ostatní služby (bez oprav)	5 598	14 783	16 421	23 026
Osobní náklady	166 633	22 530	12 233	8 552
Daně a poplatky	335	7 181	1 127	3 571
Ostatní náklady včetně darů	18 190	5 870	9 679	4 812
Odpisy majetku, tvorba rezerv...	8 003	111 193	39 616	10 945
Prodaný majetek		17 076	47	996
Prodané cenné papíry a podíly		41 562		6
Daň z příjmů		6 652	22	1 291
Náklady celkem	203 223	262 217	267 424	92 266

VÝNOSY (tis. Kč)

Provozní dotace	118 265	22 678	74 413	10 534
Přijaté příspěvky (dary)	0	0	11 495	4
Tržby za vlastní výkony a zboží	594	185 421	2 523	84 345
Ostatní výnosy (včetně sbírek)	17 686	12 965	166 706	24 081
Tržby z prodeje majetku	0	26 027	96	9 749
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	44 838		6
Výnosy celkem	136 545	291 929	255 233	128 719
Výsledek hospodaření (- ztráta, + zisk)	-66 678	29 712	-12 191	36 453

Konečný výsledek hospodaření negativně poznamenává koronavirová pandemie s nižšími příjmy z vybraného nájmu a sbírek. V nákladech hospodářské činnosti je navíc tvořena rezerva na opravy majetku ve výši 28 849 tis.Kč.

MZDOVÁ PROBLEMATIKA

Největší nákladovou položku tvoří výdaje na mzdy v hlavní činnosti Arcibiskupství olomouckého (kněží, pracovníci pastoračních center), které dosáhly 166 633 tis. Kč. Státní příspěvek v roce 2021 byl ve výši 115 007 tis. Kč. Tento příspěvek státu se každý rok snižuje a bude končit v roce 2029 ve výši 49 289 tis. Kč.

Farnosti přispívají prostřednictvím mzdových fondů:

- z hospodářské činnosti farností – v roce 2021 fond dosáhl 5 806 tis. Kč (je tvořen 30 % z hospodářské činnosti po odečtení daně),
- mzdový fond (dříve „desátek“) byl v roce 2021 ve výši 6 343 tis. Kč.

Zisk z hospodářské činnosti arcibiskupství plně nepokrývá ztrátu z hlavní činnosti. Zdroji pro krytí ztráty jsou zejména odpisy.

V roce 2021 zaměstnávalo arcibiskupství 520 pracovníků, z toho na plný úvazek pracovalo 410 zaměstnanců.

Podpora pastoračních center a dalších subjektů

- katechetické: 1 385 tis. Kč
- mládež: 1 558 tis. Kč
- Rajnochovice, centrum pro mládež: 3 364 tis. Kč
- církevní školy: 3 245 tis. Kč
- dary a půjčky školám: 8 263 tis. Kč

PODĚKOVÁNÍ

Za obrovským dílem a s ním spojeným množstvím práce, které jsme se na předcházejících stránkách pokusili aspoň z části představit, stojí zástup lidí a institucí: duchovní a zasvěcené osoby, pracovníci arcibiskupství i dalších církevních organizací a také bezpočet dobrovolníků – aktivních věřících v jednotlivých farnostech i těch, kdo se do dění zapojují příležitostně.

Všem těmto lidem nyní projevujeme vděčnost. Děkujeme všem, kdo každodenním úsilím ve službě církvi pomáhají naplňovat její poslání hlásat radostnou zvěst o spáse, kterou Bůh nabízí každému člověku, a tuto zprávu také šířit skutkem – pomocí všem potřebným. Děkujeme i lidem, kteří se na životě církve podílejí jako dobrovolníci.

Své díky směřujeme také všem, kdo naši činnost podporují hmotným nebo finančním darem: sponzorům, dárcům a dobrodincům. Vděčně pamatujeme také na veřejné instituce i soukromé společnosti, jejichž vstřícnost je pro nás velkou oporou.

A děkujeme také každému, kdo na církev, její lid i její potřebné, pamatuje ve svých modlitbách a obětuje za ně svá trápení a bolesti.

Vydalo **Arcibiskupství olomoucké** 2022.

Sestavil kolektiv autorů Arcibiskupství olomouckého.

V publikaci jsou použity fotografie fotografického společenství **Člověk a Víra**.

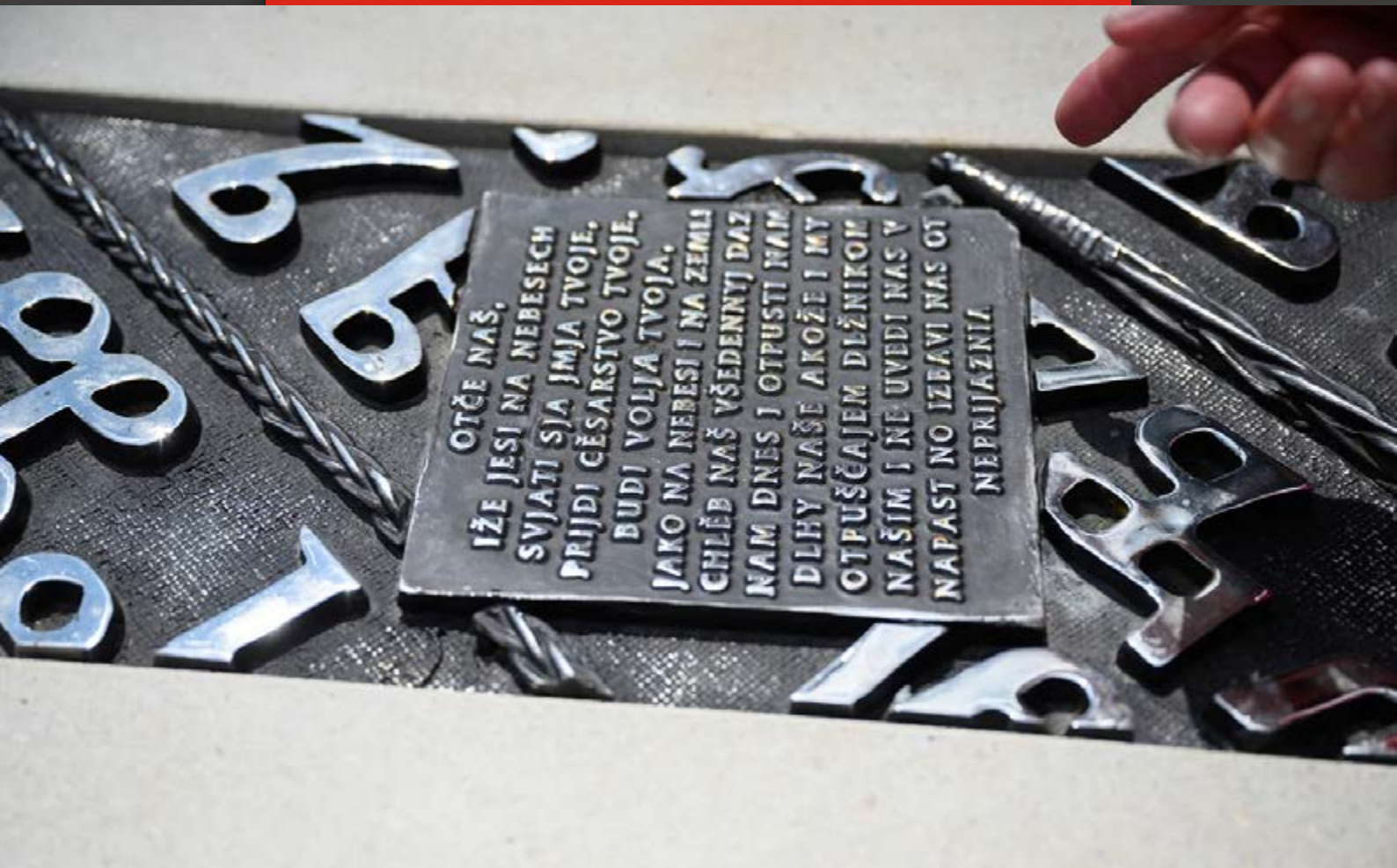
Děkujeme za laskavé svolení.

autoři fotografií

Michael Bujnovský, Tomáš Cigánek, Vojtěch Hlávka, Tomáš Holeček, Lubomír Holý, Iva Horálková, Petr Hrabovský, František Ingr, Pavel Ingr, Marie Kramplová, Pavel Langer, Milena Machálková, Dominik Novák, Marek Novák, Dominik Polanský, David Sís, Richard Smolák, Petr Šamša, Zbyněk Šišpera, Martin Štecher, Viktorie Šupolová, Jaroslav Tupý

grafika a sazba Jana Hajdová

ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉ

OTČE NAŠ,
IŽE JESI NA NEBESECH
SVJATI SJA JMJA TVOJE,
PRIJDI ČĚSARSTVO TVOJE,
BUDI VOLJA TVOJA,
JAKO NA NEBESÍ I NA ZEMLI
CHLĚB NAŠ VŠEDENNÍ DAZ
NAM DNES I OTPUSTI NAM
DLHY NAŠE AKOŽE I MY
OTPUŠČAJEM DLŽNIKOM
NAŠIM I NE UVEDI NAS V
NAPAST NO IZBAVI NAS OT
NEPRIJAZNIA